

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

CORNEE PRITCHAK & MCGREGOR The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday

РІК III.

Ч. 44.

СЕРЕДА, 1. ЧЕРВНЯ 1921.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, JUNE 1st, 1921.

No. 44.

VOL. III.

Новинки.

Бельгійські ліві соціалісти формують Комуністичну партію.

БРУКСЕЛЯ, 30. мая. — Довго сподіваний розкол в Соціалістичній Партії стався остаточно в неділю, коли крайні елементи партії рішили утворити Комуністичну Партію, яка буде старатися увійти в контакт з Третім Інтернаціоналом в Москві. Провідником нової партії буде М. Жаквотте.

Російські Профсоюзи на поміч англійським страйкувачим вугледобуванням.

РИГА, 27. мая. — Настіпає тут депеша з Москви, що конгрес російських Професійних Союзів ухвалив вислати \$100.000 на поміч страйкувачим британським майнерам.

Кемалісти повстали в Британії за шпіонство.

АНГОРА, 28. мая. — Мустафа Сахір, британсько-індійський підданний, який був перше членом турецької делегації в Лондоні, зістав тут свій публічний доповідний звіт шпіон на парламентській площі після засуду на розправу, яка тривала 18 днів. Від многих літ він є першим чоловіком аліянської національності, що зістав так в Турції засуджений.

Мустафа Сахір прибув до Константинополя з Лондону і потім в снін вихав до Ангори, де його викрито, що він мав посилати до Британії листи, писані невидним чорнилом.

Домбські на місце Салеги.

ВАРШАВА, 27. мая. — Президент Пілсудський прийняв резолюцію князя Євгена Салеги як міністра заграничних справ. Ян Домбські, підсекретар для заграничних справ, зістав на значений тимчасовим міністром на місце Салеги.

Антибольшевики заняли Владивосток.

ТОКІО, 27. мая. — Війська бувши під командою ген. Каппеля, антибольшевицького лідера в полуднево-східній Сибірі, заняли в четвер рано частину Владивостоку, каке депеша з того міста до тутешньої новинарської агенції. Декотрі правительственні будинки забрали війська, однак знаходячіся там японські війська задержуть нейтральне становище.

Росія не відступити Камчатці Японії.

РЕВАЛЬ, 23. мая. — Повернувшись тут з Росії американський капіталіст Вандерліп доносить, що японське правительство зверталося до совітського правительства з пропозицією відступити йому Камчатку, і що за таку уступку вони відкаличе своє військо зі Сибіру.

Та совітський комісар заграничних справ Чічерін дав Японії відмовну відповідь в короткій ноті, в якій, як каже Вандерліп, між іншим мав сказати так:

"Ви й так підете з Владивостока, але Камчатка ніколи не відстане".

3 РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ. Перше засідане київської Ради.

МОСКВА, 15. мая (спізнана тел.). — На днях відбуло ся перше засідане нововибраної Київської Ради.

Рада ухвалила вислати привіт Раді Народних Комісарів, Червоної Армії і председателю Революційної Военної Ради Троцькому.

Перше засідане виказало, що більшість з 400 безпартійних делегатів відносить ся з повним довірем до радянської влади. Всі безпартійні голосували за висланем привітів Комуністичному Інтернаціоналу, англійським і німецьким робітникам.

Обміна продуктів між робітниками і селянами на Україні.

КИЇВ, 6. мая ("Роста", Відень). — Робітничая комісія, яку посідала між селянство Центральна Споживча Комісія з ціллю обміни виробів за хліб, вернулася до Києва. Комісія, яка везла з собою сіль, сірники, шкло для вікон, цвяхи, деготь і інші річи, всюди зустрічалася селянами з великим ентузіазмом і привезла назад велику скількість збіжжя, товшу і пригнала велике число худоби.

Діточе свято Першого Мая в Києві.

КИЇВ, 1. мая ("Роста", Відень). — Діточе свято Першого Мая відбуло ся тут на великі розміри. З сеї нагоди відбули ся масові походи, представлення на всіх площах та прогульки Дніпром.

Родина червоноармієвців наділено в сім дні богатими дарунками.

Одеса буде достаточо забезпечена в средства поживи.

ОДЕСА, 1. мая (почтою). — На конференції комітетів харчів одеської губернії стверджено, що до тепер нагромаджена скількість товарів є достаточна, щоби, вимінюючи їх за средства поживи, заосмотрити місто Одесу в споживчі средства та ще і утворити резерву в висоті одного міліона пудів збіжжя.

Воздушна почта між Харковом і Одесою.

ОДЕСА, 3. мая (почтою). — Успішні проби воздушної почти між Одесою і Тересполом довели до заведення постійної воздушної почти між Одесою і Харковом.

Польські полонені дякують Радянській Україні.

МОСКВА, 30. цвітня ("Роста", Відень). — Перший транспорт польських полонених в числі около 500 відіхав з Києва залізницею через Козятин до Польщі. До поїзду, який їхав до Польщі, був доданий радянськими властями один окремий санітарний віз.

Перед відідом промовляв один з полонених, висказуючи в імени своїх товаришів подяку радянським властям за добре обходжене ся підчас полону. Полонених прощав в імени радянських властей тов. Затонський.

Професійні Союзи на Україні.

МОСКВА, 30. цвітня ("Роста", Відень). — Федерация Професійних Союзів на Україні, яка складаєт ся з 22 провінційальних організацій числить 260.000 активних зорганізованих робітників.

Виміна товарів між робітниками і селянами.

ХАРКІВ, 15. цвітня (почтою). — Рада Народних Комісарів України оголосила декрет в справі виміни товарів між робітничими організаціями і селянством.

В губерніях, вже вільних від роскладки, створено окремі комісії з представників професійних союзів, які мають на цілю управлінити закупно средство поживи робітничими організаціями в межах своєї губернії.

Комісії визначають округи (райони), в яких робітничі організації можуть переводити закупно средство поживи будьто безпосередно, будьто за посередництвом кооператива. Для забезпечення закупна створено товарний фонд, який складаєт ся з фабричних товарів, випродкуваних робітничими організаціями.

3 СОВІТСЬКИХ ЗІЗДІВ. Економічний Конгрес в Москві прийняв всі плани Леніна.

РИГА, 26. мая. — Московський Економічний Конгрес закінчив ся 24. мая прийнятем всіх планів Николая Леніна, большевицького премьера. Професійні Союзи прийняли однак резолюцію за продовженем теперішньої мішаної системи виплачування робітникам — поживою і грошми — і спеціальними користями для робітників в великих націоналізованих індустріях.

Всі плани Леніна прийнято також на конгрес Профсоюзів.

РИГА, 28. мая. — Премьер Савітської Росії Ленін осиянув повне одобрене для своєї нової політики на вчерашній кінецькій сесії Всеросійського Конгресу Професійних Союзів, на якій він промовляв, на черкуючи плани як перевести Росію через теперішній хаос реформ, які всі мають бути так контрольовані, щоби не допустити до повороту капіталізму.

3 СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ. Данія заключить торговельний договір з Росією.

ВАШІНГТОН, 24. мая. — Данія буде найпершою державою, яка заключить торговельну угоду зі Савітською Росією, доносить американський консуль з Копенгаги до департаменту торговлі.

Постійний некорисний торговельний бізнес Данії є причиною, що данське правительство рішило як найкорше навазати торговельні зносини зі Савітською Росією.

Представник данського правительства відіхав вже до Штокгольму, щоби розпочати переговори з представником Савітської Росії.

Перші замовлення в Англії.

ШТОКГОЛЬМ, 22. мая. — Красні, який находить ся в доорозі з Москви до Лондону, заявив, що поробив в Англії перші замовлення на суму 25 міл. доларів. Він заявив також, що перший англійський корабель набирає в Петрограді російські товари.

Всеросійський союз металевих робітників числить понад 500.000 членів.

МОСКВА, 7. мая ("Роста", Відень). — Під теперішню пору Всеросійський Союз Металевих Робітників числить 73 округів з 536.549 членів. (До революції в 1917 р. існували лише місцеві юні металевих робітників, які постійно стояли в боротьбі з царизмом).

Союз звертає окрему увагу на культурне образование своїх членів. В злузі з індустріальним і технічним образованием отворено 156 вечірних курсів, 18 шкіл для фабричних студентів і 4 технічні школи.

Для загального образования оснував союз 120 клубів, 4 загальні курси, школи для неграмотних і 97 бібліотек. Союз має намір отворити в протягу 1921 р. 106 нових клубів, 91 курсів для загального образования і 89 бібліотек.

Щоби поправити матеріальні умовини своїх членів, союз помагає через своїх членів комісаріату харчів в громадженю і розпреділеню средств поживи і організує господарства. Союзови признано до упривачення 500.000 десятині землі.

Правила для організованя кооператив в Москві.

МОСКВА, 19. цвітня ("Роста", Відень). — Совіт Профсоюзів московської губернії виготовив в пророзуміню з московським Советом правила для організованя робітничих кооператив (споживчих). В кожній фабриці або совітських інститутів робітників, зглядно служачі можуть зорганізувати кооператив. Коли би число осіб було за мало, тоді вони можуть творити кооператив в злузі з робітниками другої фабрики чи інститутів. Кождий має повну свободу вписати ся або виступити з членів кооперативу. Кождий робітничий може належати лише до одной кооперативу.

Уділ (пай) може бути вплачений в готівші або товарах. Уділ не може перевищати суми 10.000 рублів і може бути сплачений ратами. Вписове означено на 500 рублів.

Бюро московських кооперативів буде купувати товари за гроші або через заміну і доставляти їх кооперативам.

Кооперативи мають право організувати молочарні, яринні огороди і інші подібні підприємства.

Охорона праці в Сов. Росії.

МОСКВА, 30. цвітня (почтою). Совіт Профсоюзів і народний комісаріят праці постановили, що мушнини в віці повнише 50 років, а женщины в віці повнише 45 років, не підлягають примусови працювати.

Для робітників, які працюють в інститутіях, а які дійдуть до повнише означеного віку, скорочуєт ся день праці о 2 години і зменшуєт ся їм працю до 45 проц.

Обміна ратифікаційних грамот між радянськими республіками і Польщею.

МОСКВА, 4. мая ("Роста", Відень). — Між представниками Польщі, Росії і України відбула ся 30. цвітня в Мінську обміна ратифікаційних грамот рижського договору.

Російська грамота була підписана головою Всеросійського Ісполкому Калініном, а українська головою Всеукраїнського Виконкому Петровським.

Іміграція з Америки до Росії буде отворена по приїзді совітської місії.

МОСКВА, 3. мая ("Роста", Відень). — "Економическая Жизнь" доносить, що Президія Всеросійської Ради Професійних Союзів рішила, що неорганізована іміграція з Америки повинна бути припинена до того часу, поки Робітниче Бюро в справі еміграції до Росії не встановить в Америці російської місії. Робітничі емігранти повинні зорганізувати ся в технічні групи і повинні бути жузиті для як найуспішнішого відбудованя індустрії. Практичне переведення еміграції находить ся в руках Іміграційної секції Комісаріату Праці і Професійних Союзів, які мають іслати до Америки свого представника.

Савітська Росія жадає від Польщі вільного пропуску товарів з Німеччини.

ЖЕНЕВА, 22. мая. — Вісти з Москви доносять, що правительство Савітської Росії висло до Польщі ноту, в якій домагаєт ся вільного перевозу всіх товарів, які мають бути привезені з Німеччини до Росії і на відворот.

Савітське правительство пропонує Польщі ряд інших привілеїв, вважаючи, що такий договір був би корисний для обох сторін. Польське правительство не дало доси відповіді на се предложение.

Швайцарські часописи висказують гадуку, що рішуча відмова відповідей зі сторони Польщі на се предложение може довести до заострення відносин між Савітською Росією і Польщею, які можуть спричинити нову війну між обома державами.

3 РОБІТНИЧОГО РУХУ. Конференція англійських червоних професійних союзів.

ЛОНДОН, 7. мая (почтою). — Шні розпочала ся конференція делегатів червоних професійних союзів Англії.

Число делегатів, які прибули на конференцію, переходить всякі сподівання.

Цілю конференції є утворення секції Інтернаціоналу Червоних Професійних Союзів. На конференції будуть вибрані також делегати на конгрес Інтернаціоналу Червоних Професійних Союзів, який розпочиньт ся в Москві дня 1. липня.

Комунізм серед англійських студентів.

ЛОНДОН, 4. мая (почтою). — Серед студентів університету в Оксфордї поширила ся сильно комуністична пропаганда, яка знайшла багато прихильників навіть серед студентів з аристократичних родин.

Університетські власти уживають всіх можливих заходів, щоби здавити комуністичну пропаганду. Богато студентів виключено з університету.

Другий всевітній конгрес Інтернаціоналу Комуністичної Молодіжи.

БЕРЛІН, 6. мая (почтою). — Делегати організації комуністичної молодіжи, зібрані в Єні і Берліні на всевітній конгрес, згодили ся прийняти рішене Виконавчого Комітету Комуністичного Інтернаціоналу, щоби дальші наради конгресу революційної пролетарської молодіжи перенести до Москви.

На підставі сього рішеня Виконавчий Комітет Інтернаціоналу Комуністичної Молодіжи скликав на день 15. червня до Москви другий всевітній конгрес Інтернаціоналу Комуністичної Молодіжи.

Делегатам на сей конгрес поручено прибути до Москви з рочатком червня, щоби вони могли взяти також участь в Третім Конгресі Комуністичного Інтернаціоналу.

Сербські комуністи домагають ся радянської республіки.

ВДЕНЬ, 2. мая (почтою). — Представники комуністичної партії внесли в югославський парламент в Білгороді проект конституції для Югославії, в якій жадають введення радянської республіки.

Виключене П. Леві з Комуністичної Партії потверджено.

БЕРЛІН, 6. мая (почтою). — Центральний комітет Комуністичної Партії ухвалив 36 голосами проти 7 виключити Павла Леві з партії. Його щезав визнано, щоби зложив посольський мандат.

Прочі 8 членів центрального комітету, які заявили солідарність з Павлом Леві, одержали нагаду, однак від них зложени мандатів не жадавано.

Портові робітники в Аргентині побдили.

БУЕНОС АЙРЕС, 18. мая. — Вчора члени юні портових робітників потвердили угоду заключену між правительством і федерацією портових робітників.

Страйк скінчив ся, коли правительство згодило ся на усуненне неюїних робітників. В сей спосіб поверх 3.000 робітників буде мусіло покінчити роботу, доки федерація портових робітників не прийме їх в члени.

Арештоване Нуортеви від закидом шпіонства.

(Каблеграма до "Шікаго Трибун"). БЕРЛІН, 23. мая. — В Москві арештовано на приказ Леніна Сантері Нуортеву, бушвого секретара савітської місії в Нью Йорку. Його оскаржено о зраду, за що Нуортева може понести кару смерти.

Арештоване викликало величезну сензацію в Росії і воно має спеціальне значіне для Американців, бо відносить ся також до діяльності Нуортеви в Злучених Державах.

До арештованя Нуортеви причинив ся безпосередно Ва-

шінгтон Д. Вандерліп, американський бізнесмен, який де тепер другий раз до Росії в справі концесій на Сибірі, що мають представляти вартість \$5,000,000,000.

Я довався із зовсім достовірних не-російських жерел, що Вандерліп написав був лист до Леніна, в якім жадував ся на поведене Нуортеви. Леніні скликав засідане "Чеки", яка зробила ревізію в кімнатах Нуортеви о 4-ій годїні рано і знайшла документи, на основі яких обжадовано Нуортеву о шпіонство і зраду проти Савітської Росії.

Тепер виявляєт ся, що Нуортева, якого вважано одним з найбільш довірених большевицьких діячів, є в дійсності протисавітським агентом. Кажуть, що діяльність Нуортеви в Америці, де він замовляв на міліони доларів локомотиви у Філадельфії, залізничні машини в Пітсбургу і різнічні машини в Шікаго, була лише частинною велитеського заговорю на повалене Савітської Росії.

Нуортева дійшов був до такого значія, що негайно по своїм виїзді до Росії став головою американського відділу в комісаріяті заграничних справ. Дперва Вандерліп викрив його правдивий характер, як Нуортева отворто став виступати проти надаваня концесій Американцям на Сибірі.

Вандерліп розсілав потайки діяльність Нуортеви і зібрав стількі матеріалу, що відважив ся виступити проти него перед Леніном.

Білоруське бюро в Берліні дістало інформації, що Нуортева є оскаржений о грошеві надужитя, але воно чуло також, що він є оскаржений як агент Антанті.

Американські власти уневажають паспорт Вандерліпа.

ВАШІНГТОН, 21. мая. — Вашингтон Д. Вандерліп, який поїхав до Росії торгувати ся з совітськими юридиками в справі концесій на Камчатці, буде мусів вертати звідтам просто до Злучених Держав.

Річ в тім, що Вандерліп, ідучи до Росії, не лишив свого паспорта в якось американське консуля, як наказують дотичні правила, але поїхав з паспортом до Москви.

Департамент стейту дізнався про се, уневажаючи паспорт Вандерліпа, так що він з тим паспортом не може їхати тепер до ніякого європейського краю, але мусить вертати домія, або старати ся о новий паспорт.

ЇДЬМО ВСІ!

В НЕДІЛЮ, 5. ЧЕРВНЯ ДО ЛІСТЕР ПАРКУ

НА ПЕРШІЙ В СІМ СЕЗОНІ

ПІКНІК УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ

В програму пікніку увійдуть:

- Музика, співи і деклямації.
- Вільні і утруднені перегони мушнин, женщины і дітий.
- Перетягане при помочи шнуря.
- Кидане залізною галкою.
- Вибір господині Укр. Роб. Дому.
- Розігравка цінних предметів.
- Гуртові забави.
- Танці.

Буфет під власним зарядом. Смачні перекуски. — Холодні напитки.

ТОМУ ІДЬМО ВСІ НА СЕЯ ПЕРШІЙ ВЕЛИЧАВІЙ РОБІТНИЧИЙ ПІКНІК.